

det. för att det skulle se bra ut, om någon kom in, men husmodern skar av en skiva bröd och lade på kakan, och flickan fick inte ta mer bröd än den skivan.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Om det regnade, så det öste ner, så måste hon vara ute och arbeta.

En gång visade Grad för Charlotta 20000 kr., som han hade i byrån.

Grad och hans hustru voro inte överens. De trätte jämt.

Hustrun fick inte pengar till kaffe och socker.

"Det får du sälja mjölk och smör till", sade han.

Charlotta var i tjänst i ovannämnda hem i $3\frac{1}{2}$ år. Senare innehade hon tjänst hos arrendatorn Andersson i Appelhesters herregård i $5\frac{1}{2}$ år, änkefru Gylling, Hällinge, 1 år, handlanden Hultgren, Huskvarna, 3 år, överste Eneström, Yxenhaga, $4\frac{1}{2}$ år, garvare Malmberg, Jönköping, 3 år, ingenjör Bergman, Ekensberg, över 3 år, änkefru Ram, Jönköping, 2 år, änkefru Malmberg, Jönköping 2 år.

Vid de upprepade besök upptecknaren gjort i hennes hem -huvudsakligen under år 1928, då hon nått en ålder av över 90 år - var hon alltid rask och rörlig. Ehuru besöken ofta utsträcktes till flera

timmar, märkte upptecknaren aldrig hos henne någon trötthet.

4 Det hände, någon gång då upptecknaren kom på besök, att hon varit ute på en längre promenad och sedan skött om olika sysslor i hemmet, men hon var dock lika outtröttlig att berätta. Hon hade sinne för humor, och man överraskades av hennes tankes klarhet.

Vid upptecknarens första besök var det svårt att få fram något. Hon trodde ju inte på något sådant. Men sedan upptecknaren lyckats vinna hennes förtroende, meddelade hon villigt allt, vad hon kände till, och upptecknaren märkte ofta att hennes tro på det, som hon berättade, var obruten.

De reflektioner, som hon fögade till sina berättelser, och som här och var av upptecknaren återgivits, vittna ju också därom.

Sm. Östbo härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Kärda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Hjulorm. drakorm. (Sägen.)

När meddelaren i slutet av 1850-talet vistades på

Höreda säteri i Kärda socken, såg han en hjulorm.

Det var en sommarmorgon vid femtiden ett par tjänarinnor där på gården som skulle gå och mjölka. Då följde meddelaren med.

När de kom och gick, fick de se en hjulorm. Det var i en hage. Han bet i stjärten med munnen, så han var rund. Och så rullade han. Han var så bred som avståndet mellan tummen och lill - fingret av en vuxen persons hand. Han hade somofenor, stora och höga : de glänste som guld och silver.

När de fingo se honom, blevo de andra flickorna så rädda, så de höllo på att digna ner.

Meddelaren sade då: "Stanna lite, vi ska se, vart fulingen tar vägen!"

Det var sen i gräset, där han rullat, precis som sil-

6.6

ver och guld, så blänkte det.

Det var gönomavacket att se.

Det var ett litet berg lite därifrån, ditåt rullade han. De påstod sen, att det var en drake. Han låg och ruvade någon ägendom.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagner.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

När trollen voro inne hos Annika i Halvspannen. (Sågen.)

Det stod en stuga på trädan som ligger till vänster om stora vägen, när man gått över åbron vid Holsby Holm. Den trädan hört till komministerbostället Holsby Holm, och stugan stod i hörnet närmast mot ån och vägen.

Stugan var så liten, och den kallades Halvspannen, och i stugan bodde en liten gumma, som hette Annika.

Där voro trollen inne, hos den där gumman, en natt.

Hon hade lite pinnar vid spisen, och hon tyckte, att de tände eld i spisen och att de lade på av hennes pinnar.

Hon skrek: "Lägg inte på mina pinnar. I vet att jag har så svårt att gå efter!"

De satt på pallen och på golvet. Den lilla stugan blev snart full.

När de så hade värmt sig så länge, de kunde, så gick de ut allihop.

10 10

11/1

Då hade de ett par stora oxar och ett fullt lass med träs. och så satte de på lasset allihop som hade varit inne.

Då sprang hon ut efter dem, gumman.

Det var en rågräda till vänster om vägen. Den körde de över.

Gumman skrek: "Kör inte ner rågen, då är I olyckliga. Ge mig lite träs, I har så mycket!"

Men de körde, och hon fick ingenting.

Då blev gumman så ledsen och rädd för att de förstörde rågen för prästen.

Hon gick till Holsby Holm mitt i natten och sa: "De har kört ner hela rågrädan."

Men när folk kom dit och såg efter, så hade ingenting hänt. inte hade de bränt hennes ved, och inte hade de kört ner rågen.

Anmärkning.

Meddelaren gjorde ej någon antydning om, att ovanstående av henne själv eller någon annan uppfattades såsom en dröm, utan återgavs såsom en verklig händelse.

Den plats, där Annika i Halvspannen bodde, ligger endast omkring ett par tre hundra meter från Solarejsberget.

Sm.

Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIVNådig frun, som sydde in pengar i kläderna.

(Sägen.)

Det var en kvinna i Dunkehallar, som kallades nådig frun.

Hon var så gräsligt rik, och så hade hon en syster, som också var rik. Hon gifte sig med en herre från stan.

Så blev hon sjuk och dog.

När hon låg sjuk, sade hon till sjuksköterskan, att den dynan, som hon hade under huvudet, den ville hon ha med sig i graven, annars skulle de inte få någon ro för henne.

Så bestämde hon, vilka som skulle bära henne och vilka hästar, som skulle draga likvagnen vid begravningen.

När hon var död, sa' sjuksköterskan till herrn om dynan,

Han svarade: "Kom noga ihåg, att I gör allt, så som hon har bestämt."

När de började undersöka, så hittade de pengar insydda i strumpor, klänningar, bolstrar, dynor och täcken.

En torparhustru bad, att få fruns sämsta klänning. Det fick hon. Sen skulle hon sy om klänningen. Då hittade hon tjugo kronor insydda i den. Hon gick till herrn och talade om det. Men han sade: "Det jag har givit, det har jag givit."

När hon skulle begravas och de kom till Vindbron, ville hästarna i sjön.

När de kom till kyrkporten, stannade hästarna.

Hästarna voro så vita, som de varit sållade.

Prästen sade då: "Människa, eho du är, så måste du härifrån!"

Då gingo hästrana åstad.

Två år därefter gick sjuksköterskan till herrn och sade: "Det är nog inte rätt med dynan, som nådig frun fick med sig i graven."

De öppnade sedan graven och tog opp dynan. Det var flera tusen kronor i den.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson,
Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Trollgubben, som satt vid Solarejsberget och rakade sig.

En gång satt en trollgubbe^(säger.) vid Solarejsberget och rakade sig.

Han hade två stora ljus i silverstakar, så höga och granna.

En husar, som hette Kvist och bodde oppe i byn, kom och red förbi.-Han kom från slätten.- Det lyste ända tills han kom hem, men när han hade ställt in hästen och sadlat av honom, så släckte gubben sina ljus. Då blev det så mörkt, så husaren såg inte att gå in, utan han fick krypa på händer och fötter.

Han kom sedan ner till meddelarens far och talade om det.

"Försmädade gubben". sade han, "kunde han inte ha lyst mig i fem minuter till; jag trodde, att jag aldrig kom in."

Då sade meddelarens far: "Du kan va' glad, att han lyste dig tills du kom hem, annars hade du blivit i plurret."

- - -

En gång när meddelarens far och meddelarens syster Stina en

26 36

kväll hade varit hos pastor Wijckmark i Holsby Holm, satt gubben där nere och rakade sig och hade sina ljus.

Flickan - hon var inte så gammal då - blev rädd och nappade tag om benen på fadern.

Denna hade sett den där gubben så många gånger, så han brydde sig inte om det där.

Han tog opp flickan i sin famn och sade: "Var inte rädd du, det är inget farligt."

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson,
Holsby Brunn.

Mannen, som fick fiskelycka. (Sågen.)

Meddelarens far var mjölnare, i Holsby.

De gjustrade fisk på den tiden.

Så skulle han gå ut och gjustra, som de gjorde, en kväll

det var lugnt och vackert.

Han tog ett törebloss med sig och gick opp till Skyttama-
derna, oppåt Ollas.

Han tände sitt töre och sen tog han sin båt och for ut,
men det slocknade, så fort han tände.

Då gick han hem efter mera töre, och så tog han sin båt
och så tände han och for ut igen.

Då fick han båten full med fisk, alla sorter: gädda, ab-
borrar och mört.

Då rodde han mot land. Men när han kom nära land, gick
det vågor så höga, så hade han inte varit så nära land, så hade

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

han nog blivit där i ån.

Först var det någon, som hjälpte honom att köra ihop fisken,
men sen tänkte de, att de skulle bota honom om.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

Gumma på berget. (En klok.)

Det var en gumma i Nyaby, som kallades Gumma på

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

berget.

Hon botade skervan.

Det var en pojke, som hade skervan. Han fick sätta sig i spisen. Så tog gumman ifråga nio nässelpipor.

Meddelaren visste inte säkert, hur gumman gjorde med dessa nässelpipor, men förmodade, att hon blåste i dem.

Gumman på berget sade, sen hon behandlat gossen på o-vannämnda sätt: "Om inte detta hjälper, så får I lov gå till kyrkogården och låna lite jord."

Men de måste, sade hon, akta sig, så att de inte spillde ut något korn. De skulle sedan sy in jorden så att inget spilldes ut och så skulle det hängas kring barnets hals i tre dygn. Sen skulle de

42. 42

lägga tillbaka jorden på samma ställe, som de tagit den och tacka
för lånet.

Gumma på berget var även jordegumma.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson. Holsby Brunn.

846

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

46.
46

Skogsrån. som visade sig för jägaren(Sägen.)

En morgon skulle meddelarens far gå ut och jaga.

När han kom i hagen, satte han opp en bulvan. Sen satte han sig lite. Då kom en orre och satte sig framför honom, och han sköt den.

Så tog han bort bulvanen.

Sen kom det en hare och satte sig mitt framför honom. Då sköt han den.

När han så hade gått ett litet stycke. fick han se en orre eller tjäder. Då fick han skjuta den.

Då tänkte han att gå hem.

Det var en mosse lite därifrån.

Då fick han se ett fruntimmer, som gick där i mossen i-
bland småskogen.

Då trodde han, att det var Ryningsholms ladugårdspiga.

47 47

Men när han hade gått efter henne ett stycke, fick han se, att det inte var någon människa. Hon var ihålig i ryggen. Då vände han och skulle gå hem. Då gav hon till ett högskratt, men då var det han som fick fötter.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.
Skede socken. Meddelare Charlotta Svensson. Holsby Brunn.

Sjunnefallet. (Namnsägen.)

Det var en karl, som hade sju söner. Den yngsta av dem hade dödat en karl, men det ville han inte bekänna.

Det var inte sådana lagar då, som det nu är.

Då blev det bestämt att de skulle hoppa över Sjunna-hålet alla sju. Vilken av dem som var saker, så skulle han bli där.

Då kom den yngsta till fadern och bad, att han skulle få hoppa först.

Då sade fadern: "Min son, låt dig nöjas tills tid blir!"

Då kom den äldsta och bad, att han skulle få hoppa först.

Så gick det i ordning, tills de hade hoppat sex, och för alla gick det lyckligt.

Så var det den yngstes tur.

Och så mycket människor var där, som skulle se på.

Han vände och krängde och ordnade, innan han skulle hoppa.

50. 10

Som han hoppade, så kom han i vattnet, så han blev där.

Då fick de se, vem som var saker. Sen har platsen fått heta Sjunna-
fallet.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson,
Holsby Brunn.

född 1837

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Trollpackan, som lånade hustruns bruddräkt och gav ett
silverfat i ersättning. (Sägen.)

Det bodde i Holsby Storegård ett gift folk. Dit kom en

trollpacka och bad att få låna hustruns brudskrud.

Hustrun såg att det inte var någon redig människa. Troll-
packan ville ha hela tillställningen, själva ringen ville hon
också ha. Hustrun vågade inte neka, utan hon lät henne få så mycket
som hon haft, när hon stod brud.

Då sa' trollpackan till hustrun, att en viss dag skulle hon
gå till en stor sten nere på maden vid Storegård.

"Vid den stenen får du hämta det, som jag har lånat. Det
kläderna ligger på, får du ta till betalning för jag har haft dem."

När mannen kom hem, talade hustrun om det som hänt.

När den dagen kom, som trollpackan hade bestämt, gick de
till stenen. Då låg kläderna och allt på ett stort, stort silver-
fat.

vård

fat.

Hustrun vågade inte begagna kläderna mera, utan alltsammans
brändes opp utom silverfatet.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

Flickan, som mjölkade kniven. (Sägen.)

Det var på ett ställe de hade en barnjungfru. En gång.

när de hade främmande, kom frun och sade: "Jag vet inte, vad jag ska ta mig till, jag är precis utan mjölk."

Då sa' tjänsteflickan: "Det ska jag hjälpa."

Så gick hon efter en kniv och satte den i dörrposten och sen tog hon en kruka och så mjölkade hon kniven, så så satt.

Då blev frun förskräckt och sprang efter mannen. Flickan satt och mjölkade, när han kom in.

Då sa' flickan: "Nu får jag inte mjölka mer, för då dör kon."

Det var en torpareko, som hon mjölkade.

Rätt som hon drog, så kom det blod. Då sa' hon: "Nu dör kon."

Nu gick husfadern efter en del av herrarna, som voro där,

och de gingo till torpet. När de kommo dit, låg torparens ko död.

Han sade till torparen: "Följ med mig hem, du får ta vilken ko, du vill i ersättning."

Husfadern sa' sen till flickan: "Du får inte göra så mer," och hon lovade detta.

Så blev hon sjuk och dog.

Innan hon dog, sade husbonden till henne: "När du är död, ska du komma tillbaka och säga, var du är!"

Sen hon var död kom hon tillbaka och så frågade han henne: "Hur har du det nu?"

Då svarade hon: "Den, som kan någonting, aldrig Guds nåde får."

Sen såg han henne aldrig mer.

Ovanstående hade av meddelaren berättats av fröken Eneström. Husbondfolket ifråga var hennes syster och svåger. Meddelaren hade varit i tjänst hos fröken Eneströms bror, major Eneström i Gränna.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

Mannen, som blev kastad av hästen. (Sägen.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Meddelarens farfar och hans bror voro mjölnare.

Så var det en bonde som var vid kvarnen en kväll.

"Bliv här du tills på morgonen", sade de till bonden.

"Nej, jag måste hem", sade han, "de ska göra deg i kväll."

Så lade de två stora säckar på hästen, och bonden red sin

väg.

Det var en väg tvärsöver skogen, som de brukade rida.

När han kom opp i skogen, så lyfte de av både bonden och

säckarna och sadeln, så hästen var ren.

Då sadlade han hästen och fick på sina säckar, och så sat-

te han sig opp och så red han ett stycke. Men rätt som det var, så lyftade de av det hela igen.

Då lade bonden på sadeln och säckarna och så vände han om

till kvarnen.

Då sa' meddelarens farfar till honom: "Du kunde ha stan-

77 77

nat."

"Aldrig trodde jag det här", sa' mannen.

Han visste inte, vad det var.

Det var sådan där bråte förr.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Undervisningshistoriska folkminnen. - 1840-talet.

Meddelaren gick i skola i fjorton dar.

Skolan hölls i Holsby, Alsheda socken, i en liten stuga,

där en kopparslagare bodde. Kopparslagaren satt inne i rummet och arbetade med förtenning o.d., och skolan var inrymd i köket.

Läraren hette Kylberg. Han höll skola 14 dar i var röte.

Det var en liten tjock gubbe. Rätt gammal.

Han fick mat från barnens hem, en dag från vardera. Det var t.ex. sill, potatis, bröd och dricka.

Han låg i köket i en soffa. Barnen fick bädda och städa.

Köket där skolan hölls var svart av rök. Det hade ett fönster med små rutor. Där fanns mycken ohyra. Barnen sutto på ett bräde. Där fanns ett litet bord vid fönstret.

Skolbarnen under nämnda termin voro: Charlotta (meddelaren).

29. 9
och Lovisa, Emili Lindkvist och hennes syster, en pojke och en flicka från tallar' (tallarna), Isak-Peter i Bergsgård, Stina-Kari, (dotter till en mjölnare), Anna-Kari i Vassdalen, Inga, Anna-Kari (kopparslagarens).

Skolan började, när det blev dager om morgonen och pågick sen hela dagen. Det var på vintern.

Sång eller bön förekom inte. De fingo läsa i katekesen och nya testamentet. Även räkning förekom. De skulle t.ex. räkna ut, hur många bokstäver det finnes i ordet klockfordral. Skrivning förekom icke. De använde ingen krita. De fingo ingen rast för lek.

Aga förekom i form av rotting. Örfilar och lugg.

Han smockade till dem med rottingen och sa: "Tjuter du, ska du få mer."

De barn, som hade svårt för att lära, fingo gå i två terminer.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Skatten i Lamåsa göl. (Sägen.)

I Lamåsa göl. Alsheda socken, skall en skatt vara ned-sänkt.

Det skall vara en sådan där sjuarepanna med pengar uti .

Så var det spått att de skulle ta opp dem.

Då skulle de ha ett par tvillingoxar. Kalvarna skulle födas opp med mjölk efter kon som fött dem.

Men den som hade mjölken om hand, fick inte skänka bort någon mjölkdroppe, så länge kalvarna föddes opp,

Men så en gång hade hon varit oförståndig.

När hon skjöljde mjölkkärlen, kom det ett fruntimmer, och hon fick dricka av det vatten, som mjölkkärnen skjöljts med.

När kalvarna blevo så stora, så de kunde göra någon nytta, skulle de laga så, att de fick opp den där sjuarepannan.

Då samlades de, en hel massa, och så syntes sjuarepannan i vattnet. När de sen hade fått linan om den, så körde de

9.

opp den, så de hade den i vattenbrynet. Men just när de skulle
ta opp den, kom det där fruntimret och kastade det där vatten-
blasket i pannan på stutarna. Då sjönk sjuarepannan.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson. Holsby Brunn.

Änkan, som gömde sina pengar. (Sägen.)

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Det var en änka, som hade en stor gård. Denna sålde hon, men de begrepo inte, var hon gjorde av pengarna.

Så blev hon sjuk.

Då sade hon till sonhustrun: "Det finns två säckar mattetrasor. När jag är död, ska du väva lappmattor."

Så dog änkan.

De hade en jungfru. Hon skulle flytta strax efter begravningen. Då sa! hennes matmor: "Jag bryr mig inte om att väva några lappmattor. De här säckarna får du ta."

Jungfrun tog och tackade, förstås.

När hon så började väva, så var det pengar i vartenda nystan.

Så hela gården (alla pengarna) hade änkan nystat in.

Då gick jungfrun till matmodern och sade: "Här
är pengarna som det var nystat på."

Matmodern svarade: " Ville svärmodern inte ge
mig dem medan hon levde, så vill jag inte ha dem."

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

Den girige gubben, som överlämnade sin skatt åt den
onde. (Sägen.)

Det var en gammal gubbe, som låg sjuk. Han bodde hos en son och sonhustru. Han var mycket snål och girig, gubben.

De unga voro ute och arbetade. De gingo hem emellanåt och tittade in genom fönstret. Ibland gick dottern hem, och ibland gick hennes man.

När mannen en gång var hemma, steg gubben opp och tog på sig sina skinnbyxor. Så gick han till ett skåp och tog fram ett skrin, och så gick han ut i ladan; mågen följde efter på nära håll.

Mågen såg att gubben satte skrinet på golvet i ladan.

Så kallade gubben på den onde: "Nu ska du, fasen, inte släppa det här, förrän det blir art med bock och harvat med katt!"

Sen gick gubben in.

97. 97

Då gick mågen in i ladan, men där fanns inget skrin. Sen gick han till stugan.

Då klädde gubben av sig och lade sig.

Mågen gick då tillbaka till sin hustru.

Hon sade: "Jag tycker du har varit länge."

"Ja, far gick upp, men gick och lade sig igen", sade mannen.

Så dog gubben.

När begravningen varit, så började mågen att arbeta på en liten årder och en liten harv. När han fick det färdigt, så gick han ned i ladan och arde kors och tvärs med en bock.

Sen släppte han den, och så tog han till katten och harven, och så harvade han kors och tvärs.

När han då kom med harven dit, där gubben hade ställt skrinet, så stod det ovanpå golvet.

Skrinet var fullt med pengar.

Så fick mannen tag på alltihop. Förut hade Fulen det.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson,
Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bröllop. (1840-talet)

När bröllopgästerna färdades till bröllopet,

brukade karlarna komma ridande.

När Grad i Appelhester, en av socknens rikaste

bönder, gifte bort sin enda dotter, Maria, till Johan, Nils' son

i Berg, Skede, var meddelaren med och såg på, när gästerna

kommo nere vid stora vägen vid Holsby.

Det var många som red. Endast kvinnorna och de,

som körde hästarna, åkte. Det var ett sådant stojande och levan-

de, och så mycket folk som såg på.

De skulle ha flaskbrännvin med sig, gästerna. Och

de skulle bjuda. Då var det en karl från Rösa, han tog så mycket

så han dog, när de voro på väg till bröllopet.

- - - -

Det var alltid någon fin, prästfru eller någon

mamsell, som klädde bruden. De som voro fattiga blevo inte klädda.

— — — —

Det var ett kyrkbröllop i Alsheda. Två systrar från Repperda gifte sig. Fadern förde fram bruden till altaret.

De påstår, att det inte ska vara lyckligt, när två systrar gifter sig på samma gång.

Och det blev inte lyckligt för dessa två. Den ena av dem blev gift med Sven-Magnus i Repperda. En gång sa' han till hustrun: "Nu ska' jag fara till Oskarshamn. Laga till lite matsäck."

Hustrun hade skurat den stora kaffekokarn. Sven-Magnus lade en stor saltsten i den. Sen reste han.

Hustrun bjöd till sig en hel hop fruntimmer. Så kokade hon kaffe. Det var så salt, så de kunde inte dricka det. När hon sedan gjort kaffekokaren i ordning och kokat kaffe, var Sven-Magnus ute på lagårdsgatan. Han hade inte rest till Oskarshamn.

— — — —

Upptecknarens mor har meddelat, att hon i unga år hörde berättas, att Sven-Magnus vidtalat en dräng, så att denne lade hästlort i kaffe pannan.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

103

En gråklädd gubbe i ladugården. (Sägen.)

Meddelarens syster Johanna hade för meddelaren berättat, att då hon tjänade i Appelhesters herrgård, såg hon där i ladugården en liten tjock, gråklädd gubbe. Han gick där, så hon kunde ibland inte gå fram till kreaturen med gevera.

De hade en stallpojke där på gården. När det blev så där krångligt, sa, hon till honom: "Följ mig in i ladugården, så ska jag följa med dig till stallet sen."

Det gjorde han.

Då gick gubben på fårakätten.

Johanna sa' till pojken: "Gå till fårakätten och ge fåren!" Det gjorde pojken.

Då såg Johanna, hur gubben gick bredvid pojken. De voro så nära varandra, så hon tyckte att det var underligt, att de inte stötte emot varandra, men de rörde inte varandra.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

104 104

Pojken han såg inte gubben, utan han gick med sitt, och det hade ingen fara.

Anmärkning.

Gevera, givorna: större eller mindre fång av stråfoder.

Sm. Östra härad. Upptecknare Gottfrid Wagnér.

Alsheda socken. Meddelare Charlotta Svensson, Holsby Brunn.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Varsel vid midsommar.

Det var en bonde i Byestad. Alsheda socken, som
hette Jon Persson. Han hade tre flickor. Anna-Stina, den äldsta,
hade fästman.

Midsommarafton om kvällen gick ungdomen ut och skul-
le roa sig.

Meddelarens syster, Johanna, som tjänade i Byestad,
satte sig då på mullbänken, utanför stugan.

När hon suttit en stund, hörde hon, hur hennes mat-
mor jämradé sig som när de får arvingar.

Då gick Johanna ut på vägen. Då öppnades dörrarna
i Jon Perssons, det blev ljust där och sådant slamrande.

Rätt som det var så började de spela, så det lyfta-
de sig alltihop.

Sen gick Johanna in.

106106

På morgonen efteråt sa, hon till Anna-Stina: "Vill du följa med ut i kväll, så ska du få se det."

Det är likadant, så de ser sådant där, mellan gamla och nya midsommar.

Johanna sade till Anna-Stina, att hon skulle titta.

Det låg brädstaplar på lagårdsgatan. Där stannade de.

Rätt som det var, blev det ljust i byggningen och det började slamra därinne.

Då ville Anna-Stina inte se mer.

Det blev bröllop i gården innan årets slut.